

azok pedig izzadó homlokkal, derekas munkával érdemelnék ki ugyancsak.

Kedves fiam, ez olyan gyönyörű, olyan hasznos lesz! Tenyereiteken háromszor olyan vastag lesz ugyan a bőr szeptemberre, de arcotokra barna-piros színnel írja rá a gondviselés az egészség jegyét s a szívetek új kin-

cseket nyer abból a büszke öntudatból, hogy derekas részt vettetek a haza védelméből.

Fel tehát munkára, kedves fiam! A házával szemben nektek is nagy kötelességeitek vannak s most a haza hív, az parancsol s — „a haza mindennek előtt!”

Egy anya.

Egy festőművész levele az orosz fogolytáborból.

(Saját tudósítónktól.) Ligeti János, egy fiatal festőművész Galiciában megsebesült és orosz hadifogságba jutott. A tehetséges fiatalember fogságából a következő francia nyelven írt levelet írta egy szegedi barátjához:

... Omszkban vagyok, a hasonló nevű kormányzóság székhelyén — Szibériában. Már szeptemberben fogságba kerültem. Tarnopolnál megsebesültem s a harctéren maradvá orosz szanitések szedtek fel. A szanitések nem bántak rosszul velem; ahogy észrevettem hordágyra raktak s az orosz köztöbhelyre vittek. Az orvos, aki átvett, egy szentpétervári egyetemi tanár, aki kitünően beszél franciául. Azonnal megoperált, igen gyengédén kezelt és biztosított arról, hogy sérülésem (a jobb lábamba kaptam lövést) rövidesen meg fog gyógyulni. A köztöbhelyről egy moszkvai hadikórházba vittek. Egy ideig automobilon szállítottak több orosz sebesülttel együtt, majd vasuton mentünk tovább. A hadikórházban külön kis szobába fektettek és könyvet adtak nekem. Stendhal „Rouge et noir”-ját kaptam. Elképzelhetitek, milyen jól esett ez a nem várt figyelem.

Ápolónőim előkelő orosz hölgyek voltak. A kórházban egy hétig voltam, ezalatt az idő alatt meggyógyultam. Még bicegtem ugyan, amidőn újra vonatra tettek, fájdalmaim azonban nem voltak.

Az utazás majdnem két héig tartott. Oly különös volt, furcsa flórájú idegen völgyek és hegyek közt utazni, szuronyos örök között — bizonytalan helyre. Az utat nagybárá külön fiúkében tettem meg. Elég diszkrétan és tapintatosan szölgött. Az egyes állomásokon naponta nagy főzelékadagokat hoztak nekem. A kocsit csak ritkán volt szabad elhagynom. Inkább éjszaka sétáltunk egy kicsit, egyes pontokon, ahol a vonat hosszabb időre állott meg.

Omszkba megérkezve, egy barakkba szállásoltak el. Telepünk parancsnoka egy tábornok, aki megérkezésem alkalmával azonnal kihallgatott. Amidőn megtudta, hogy magyar vagyok, elég barátságos magatartást tanúsított irányomban s az mondta, hogy évekkel ezelőtt több napot töltött a „szép és kellemes” Budapesten. Sajnálkozását is kifejezte, hogy háboruba keveredtünk, de — mint kijelentette — az orosz nemzet nem tűrhette, hogy Ausztria-Magyarország egyszerűen ráfeküdjön Szerbiára. Mindezek után a tábornok mosolyogva megjegyezte, hogy Rennenkampff hadvezér csapatai nemsokára bizonyára Budapesten lesznek (?).

A mi telepünk kerítésekkel elhatárolt terület, a kerítésen túl komor, vasrácsos épületek, ahol orosz politikai foglyok vannak elhelyezve. Szemben égignyuló sziklás hegyek, amelyek csúcsai örökös hóba és jégbe burkolva, úgy ragyognak, mint valami csodálatos, mesebeli priznák.

A klíma renkívül zord, a hőmérséklet rendszeren mélyen van a fagypon alatt, még déli időben is. A barakkban egyébként fűtenek. A fogolytelepen szabadon mozoghatom. Az őrizet mindazonáltal igen szigorú, minduntalan sárga profilu kozákorok merednek felém.

Eleinte egyedül voltam. Sajnos, most már harmincnégyen vagyunk. Az érintkezés nincs korlátozva köztünk, esténként összeülünk és énekelünk, olyan fájdalmas itt messzi Szibériában a magyar dal... Néhány iparos van

köztünk, akik foglalkozásuk szerint kijelölendő munkát végeznek. Nekem megengedték a rajzolást, parsze csak arcokat és apró detail-képeket, készíthetek skicceket — az egész telepet lerajzolni nem szabad.

Tekintet nélkül vallásunkra, vasárnaponként orosz misére megyünk. Az egyik oldalon sápadt, szomorú emberek — ezek a politikai foglyok, a másik oldalon mi, a kevés német, osztrák és magyar katona. Elöl a tábornok aranytól díszes sötét egyenruhában egy csomó tiszttel. Hogy mit mond a pap, orosz liturgiai nyelven, nem értjük, de a tömjénfüst száll száll, ami szívünk és imádságunk is a magyarságok felé...

Hogy kik vagyunk itt, nem írhatom meg, külön-külön mindenkinek meg van engedve a levelezés, a levelet azonban francia nyelven kell írni. Havonta egy levelet írhatunk, választ azonban nem kérhetünk. Pénzt, sajnos nem fogadhatunk el hazáról, zsoldot ugyan kapunk, de ez éppen hogy dányra elég. Kosztunk elég jó, a főzelék a fő étel. Újságot is kapunk néha, egy-egy francia lapot, de nagyon szomorú dolgok vannak benne. Nemrégiben olvastam, hogy az orosz generalisszimusz azt jelentette a cárnak, hogy „a kozák lovak már Brassó alatt dübörögnek.” A szerbeknek Magyarországon történt terület-foglalásait nem tudom elhinni. Rennekampf is aggaszt, a francia lapok azt jelentik, hogy az orosz tömegek már Berlin felé haladnak. Szibéria földjén bizony minden gondolatunk Magyarország felé visz. Sokat aggodunk, sokszor elszorul a szívünk és csendes bánattal gondolunk mindarra, ami régen volt. Értem ne busuljanak, ha háborunk vége lesz, bizonyára hazakerülök. Mondják, hogy Szibéria más vidékén is van fogolytelep, itt messze földön vagyok.

Háborus apróságok.

Tirolban, Zell am See községben most folyik a tizenkilenc éves ifjak sorozása. A sorozó bizottságot nagy meglepetés érte, mikor egy napon egy német gyalogsági katona, sisakkal a fején, puskával a vállán jött be a terembe jelentkezni. A katona még egészen fiatal volt, de a mellén már ott díszlet a vaskereszt. A sorozó bizottság előtt a következőket adta elő:

— Villanyszerelő vagyok és a háboru kitörésekor Németországban dolgoztam. Beálltam a német hadseregbe önkéntesen és számos harcban vettem részt. Még kitüntetést is kaptam. Egészen jól is éreztem magamat a német testvérek között, mikor egy napon levelet kaptam apámtól, melyben behívómat küldte el és arról értesített, hogy most itthon az én korombeli ifjakat sorozzák. Nem volt mit tennem, ott kellett hagynom a németeket, hogy most már hazámat szolgáljam. Jelentkeztem és előadtam kérésemet, hogy engedjenek haza. A német tisztek sajnáltak, de belátták, hogy nem tehetek másként. Megengedték azonban, hogy egyenruhám és fegyverzetemet megtartsam.

Ezzel előhuzott egy csomó irást és bebizonyította, hogy az utolsó szóig mindig igaz, amit előadott. Leitner György a neve és természetesen alkalmasnak találták. A tirolai vadászokhoz osztották be.

Egy berlini kis fiu éppen a reggelinélült anyjával, mikor újságot tartva a kezében, belépett az apja.

— Egy német tengeralattjáró hajó elsüllyedt — mondta az apa.

— Az nem igaz — felelte hevesen a kis fiu.

— De sajnos, nagyon is igaz — erősítette újból az apja.

— Mégsem igaz — makacsodott tovább a kis fiu.

Reggeli után a szülők kimentek a szobából, melyben a gyermek egymagában maradt. Vagy negyedóra múlva visszatért az anya. A kis fiu a földön fekvő, előtte ki volt terítve az újság és ujjával bökdöste a betűket, szótárolva, fel-felesukló sirás közben olvasta a lapot.

— Mégis igaz — mondta zokogva.

HIREK

oooo

Szegedi gyermekek kalandos esetei.

(Saját tudósítónktól.) Szegedi családok nevelőnői, akikre a jó, derék, kedves, avagy néha rakoncátlan huncut és rossz fiatal csemeték oktatásának, nevelésének nehéz feladata járul, tegnap kipirulva, félve suttogtak egymással. Valóságos konferenciára gyűltek össze az egyik nagyobb belvárosi térszomszédban vége hossza nem volt titkolódzásuknak. — Mindössze pedig annyi történt, hogy egy szegedi ügyvédnek a gimnázista fia, tévedésből, láték közben belelőtt az egyik szegedi közjegyző tizenkétéves fiának a combjába. Természetesen a rendőrségnek is jelentették az esetet, amely azonban nem foglalkozik az ügygel, mert részint egész fiatal gyerekekről van szó, részint pedig inkább baleset, mint büncselekmény történt.

Az egész ügyben csak az volt a feltűnő, hogy ilyen fiatal gyerekeknek a kezébe hogy kerül fegyver. Bár a revolver egészen kis kaliberű volt, valószínűleg hatos Flaubert-pisztoly, amelyet három koronáért lehet kapni minden vaskereskedésben, a szülőket mégis aggodalom fogta el. A kis fiu sebesülése szerencsére csak könnyebb természetű, úgy hogy 14 napon belül gyógyul, mégis megindult a kutatás, hogy a revolver honnan és miért került elő.

Az iskolákban is folytatása lett az ügynek. Az igazgatók állítólag olyan jeleket találtak, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a diákok bandákat szerveztek különféle csínytevések végrehajtására és a közjegyző fiára talán azért lőttek rá, mert elárulta a „szövettséget”. Ebben az irányban meg is indult a vizsgálat, de magára a megtörtént eseményre nézve semmi pozitívumot nem tudtak megállapítani.

Kiderült azonban, hogy mégis voltak ily bandák, de ezek tagjai között uri fiuk nem szerepeltek. Ezek a kis kezdő „banditák” sem valami nagystílusú s komoly büncselekmények végrehajtásán törtek a fejüket, inkább olyan diák-csínyeket hajtottak végre. Például, ha észrevették, hogy egy tanya gazda kocsijával megáll egy korcsma előtt, ösmelve a tanya gazdának a korcsma iránti szimpátiáját, — megvárták, míg az öreg bedöcögött az ajtón és elkezdte fogyasztani az első „félityit”, aztán felkaptak a kocsira és elhajtottak. De legkésőbb estére mindig visszavitték ugyanarra a helyre a kocsit. Ha a gazda tévedésből előbb kijött működése színteréről, lett nagy ribillió s mindjárt szaladt a rendőrségre.

Azt is elkövette a bandákba gyűlt ifjuság, hogy razziát tartott a városban. Végimentek például a Tisza Lajos-köruton s ha meglátták, hogy az egyik rőfös üzlet ajtaján valami kendő leng „bámultatás” céljából, a kendőt egyszerűen lekapták és lelszaladtak vele. Sok, még hasonló fajta kisebb ügyet követtek el, de ennek az egésznek, nagyjában semmi vonatkozása sincs a fenteb említett balesettel.